

Pasi Lääperi

Kielten oppimateriaalin saatavuus Oulun kaupunginkirjastossa

Tarkastelussa Euroopan unionin viralliset kielet

Kielten oppimateriaalin saatavuus Oulun kaupunginkirjastossa

Tarkastelussa Euroopan unionin viralliset kielet

Pasi Lääperi
Opinnäytetyö
Syys 2019
Kirjasto- ja tietopalvelun tutkinto-oh-
jelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Kirjasto- ja tietopalvelun tutkinto-ohjelma

Tekijä(t): Pasi Lääperi

Opinnäytetyön nimi: Kielten oppimateriaalin saatavuus Oulun kaupunginkirjastossa: tarkastelussa Euroopan unionin viralliset kielet

Työn ohjaaja: Juho-Antti Tuhkanen

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syys 2019

Sivumäärä: 36 + 8

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa kielten oppimateriaalin saatavuus Oulun kaupunginkirjastossa siten, että tutkimus rajattiin Euroopan unionin 24 viralliseen kieleen. Nämä ovat bulgaria, englanti, espanja, hollanti, iiri, italia, kreikka, kroatia, latvia, liettua, malta, portugali, puola, ranska, romania, ruotsi, saksa, slovakki, sloveeni, suomi, tanska, tšekki, unkari ja viro. Aihevalinnan taustalla oli laatijan henkilökohtainen kiinnostus kielten itseopiskeluun. Aiheen rajauksella pyrittiin pitämään työmäärä hallinnassa. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Oulun ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelun tutkinto-ohjelma.

Opinnäytetyön tuotos on lajiltaan valikoimaluettelo eli niin sanottu suositteleva bibliografia. Valikoimaluetteloon kelpuutettiin kunkin kielen osalta sen rakenteiden oppimiseen soveltuva oppimateriaali, ja näin karsittiin työn ulkopuolelle erilaiset matkailijoiden käyttöön laaditut pikakurssit, joissa kielioppisisältöä on vähän tai ei lainkaan. Etusijalle asetettiin moniosaiset kirjasarjat ja niistä ensisijaisesti ne, joissa tukikielenä on suomen kieli. Suomenkielisen oppikirjan puuttuessa kelpuutettiin valikoimaluetteloon englanninkieliset oppikirjat, ja samalla kartoitettiin suomenkielisen sanakirjan ja kielioppikirjan saatavuus kohdekielelle.

Tulokset analysoitiin luvussa 5. Suomen kielen opiskeluun löytyi useampi moniosainen kirjasarja äänitteineen. Muut kielet luokiteltiin saatujen hakutulosten perusteella kuuteen ryhmään, jotka numeroitiin 0–5. Useampi moniosainen suomenkielinen oppikirjasarja (ryhmä 5) oli saatavana englannin, espanjan, ranskan, ruotsin ja saksan kielen opiskeluun. Italian, kreikan, portugalilaisen, puolan ja unkarin kielen opiskeluun löytyi yksi suomenkielinen oppikirjasarja kuhunkin (ryhmä 4). Bulgarian, hollannin, latvian, tanskan, tšekin ja viron kieleen löytyi yksi tai useampi suomenkielinen oppikirja yksittäisteoksena (ryhmä 3). Kroaatin, liettuan ja romanian kielen osalta (ryhmä 2) löytyneet oppikirjat olivat englanninkielisiä, mutta saatavana oli lisäksi suomenkielinen sanakirja tai kielioppi. Sloveenin kielen osalta (ryhmä 1) viimeksi mainittu puuttui. Iirin, maltan ja slovakian kielen osalta (ryhmä 0) ei löytynyt lainkaan relevantteja hakutuloksia.

Saadut hakutulokset olivat odotetun kaltaisia, varsinkin lukion kielivalikoimaan kuuluvien kielten kohdalla. Myös yllätyksiä koettiin molempiin suuntiin, muun muassa ryhmässä 3. Hypoteesina oli, että esimerkiksi viron kielen opiskeluun löytyisi suomenkielisiä kirjasarjoja ja muiden ryhmään saman ryhmän kielten opiskeluun vain englanninkielisiä oppikirjoja. Odotusten taustalla vaikuttaneita subjektiivisia tekijöitä käsitellään luvussa 6. Samassa luvussa pohditaan myös kieltenopiskelun tarvetta ja kielten itseopiskelun tulevaisuudennäkymiä.

Asiasanat: Euroopan unioni, itseopiskelu, oppimateriaali, Oulun kaupunginkirjasto, yleiset kirjastot

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Library and Information Services Degree Programme

Author(s): Pasi Lääperi

Title of thesis: Availability of Language Study Material at Oulu City Library: Official Languages in the European Union

Supervisor: Juho-Antti Tuhkanen

Autumn 2019

Number of pages: 36 + 8

This bachelor's thesis is aimed at researching the supply of language study material at Oulu City Library in 2019, covering the 24 official languages of the European Union. These are Bulgarian, Croat, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Irish, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovene, Spanish and Swedish. The choice of the topic is based on the author's personal interest in language studies. Limiting the number of languages to be covered in the thesis was necessary to keep the number of work reasonable and controllable.

The output of the thesis is a supply catalogue, ie. recommendatory bibliography. The literature qualified to the supply catalogue is study material applicable for learning the grammatical points of each language, and therefore various kinds of traveller's language study packages were omitted. The focus was on language study material with Finnish textbooks. However, in case none of these were found by the query, material with English explanatory notes was qualified. In such cases the supply of Finnish grammar and/or dictionary was noted.

The search results were analysed in chapter 6 and according to them the 24 languages excluding Finnish were classified in six categories. Several multi-part series of Finnish textbooks were found for English, French, German and Swedish language (group 5) and one for Greek, Hungarian, Italian, Polish and Portuguese (group 4). One or several single textbooks in Finnish were found for Bulgarian, Czech, Danish, Dutch, Estonian and Latvian (group 3). For Croat, Lithuanian and Rumanian (group 2) the textbooks found were all with English explanatory notes but in addition a grammar book or dictionary in Finnish was found. For Slovene (group 1) a language course with English textbooks was found but no grammar or dictionary in Finnish. For Irish, Maltese and Slovak (group 0) no study material was found by the query.

The research results mostly corresponded with the expectations of the author, especially concerning the languages available for Finnish secondary school students. However, it was surprising to find Finnish study material – and even multi-part series – for several other languages. The hypotheses of the research as well as their causes are covered in chapter 6 which also contains further reasoning on availability of language study material in Oulu City Library during the research and in the near past.

Key words:

European Union, language study material, Oulu City Library, public libraries, self-study

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	TUTKIMUKSEN VIITEKEHYS	9
3	MENETELMÄT	12
3.1	Hakumenetelmät	12
3.2	Bibliografiset menetelmät	13
4	VALIKOIMALUETTELO KIELTEN OPPIMATERIAALISTA	15
4.1	Uralilaiset kielet	15
4.1.1	Suomen kieli	15
4.1.2	Viron kieli	16
4.1.3	Unkarin kieli	17
4.2	Pohjoisgermaaniset kielet.....	17
4.2.1	Ruotsin kieli.....	17
4.2.2	Tanskan kieli.....	18
4.3	Länsigermaaniset kielet.....	19
4.3.1	Saksan kieli.....	19
4.3.2	Hollannin kieli.....	19
4.3.3	Englannin kieli.....	20
4.4	Romaaniset kielet.....	20
4.4.1	Ranskan kieli.....	21
4.4.2	Italian kieli	21
4.4.3	Espanjan kieli.....	22
4.4.4	Portugalin kieli.....	22
4.4.5	Romanian kieli	23
4.5	Slaavilaiset kielet.....	23
4.5.1	Länsislaavilaiset kielet: puola, tšekki ja slovakki	24
4.5.2	Eteläslaavilaiset kielet – bulgaria, sloveeni ja kroaatti.....	25
4.6	Balttilaiset kielet – latvia ja liettua	26
4.7	Muut kielet – kreikka, iiri ja malta.....	27
5	TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	28
5.1	Suomen kieli.....	28
5.2	Muut kielet.....	29

6	POHDINTA.....	32
	LÄHTEET.....	35
	LIITTEET.....	37

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan kielten oppimateriaalin saatavuutta Oulun kaupunginkirjastossa siten, että tarkastelun kohteena ovat Euroopan unionin 24 virallista kieltä. Opinnäytetyön avulla pyritään selvittämään, millainen oppimateriaalitarjonta Oulun kaupunginkirjastossa on lukion kielivalikoimaan kuuluvissa kielissä, suomen sukulaiskielissä ja muissa EU:n virallisissa kielissä. Erityistä huomiota kiinnitetään suomenkielisten oppikirjojen saatavuuteen. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Oulun ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelun tutkinto-ohjelma. Kyseessä on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka toteutustapa on bibliografinen. Opinnäytetyön tuotoksena syntyy luvussa 4 esitetty valikoimaluettelo. Käytetyt käsitteet ja kohdekielet määritellään viitekehyksessä luvussa 2.

Opinnäytetyön aihevalinnan taustalla vaikuttavat tekijän henkilökohtainen kiinnostus kielten itseopiskeluun ja sitä kautta oppimateriaalin saatavuuteen sekä aiheen yleinen merkitys kansainvälisyissä toisen ja kolmannen asteen opinnoissa. Oulun ammattikorkeakoululla on merkittävä rooli suomen kielen opetuksessa maahanmuuttajille koko Pohjois-Suomen alueella, ja yksi oppilaitoksen arvoista on kansainvälisyys (Oulun ammattikorkeakoulu 2019, viitattu 10.11.2019). Oulun kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa vuodeksi 2026 (Oulun kaupunki 2019a, viitattu 28.4.2019), ja mielestäni kansainvälisyyden tulee näkyä myös kielten oppimateriaalin saatavuudessa kaupunginkirjaston kokoelmassa. Lisäksi edellisestä aihetta sivuavasta opinnäytetyöstä oli kulunut lähes vuosikymmen. Viittaan tässä Elina Möttösen opinnäytetyöhön otsikolla *Outi-kirjastojen kielikurssiaineistojen arviointi ja uudistaminen* vuodelta 2010.

Opinnäytetyön aiheen rajaaminen Oulun kaupunginkirjastoon ja Euroopan unionin 24 viralliseen kieleen osoittautui tarpeelliseksi, jotta työmäärä pysyisi hallinnassa. Vertailun vuoksi mainittakoon, että EU:n alueella puhutaan yli 60:tä eri kieltä (European Union 2018a, viitattu 20.11.2018).

Opinnäytetyön hypoteesina on olettama, että oppimateriaalia löytyy runsaimmin lukion opetussuunnitelmaan kuuluviin kieliin, esimerkkinä mainittakoon Oulun aikuislukion opetussuunnitelma (Oulun kaupunki 2019b, viitattu 30.7.2019). *Suomen kielen* ja toisen kotimaisen kielen *ruotsin* sekä kansainvälisenä kielenä toimivan *englannin* opiskeluun odotetaan löytyvän useampi moniosainen kirjasarja, joihin liittyy oppikirjaäänite. Muista opinnäytetyön piiriin kuuluvista kielistä opetussuunni-

telmaan sisältyvät *saksa, ranska, espanja ja italia* (sama). Näistä kielistä odotetaan löytyvän vähintään yksi suomenkielinen moniosainien kirjasarja äänitteineen, samoin suomen sukulaiskielistä *virosta* ja *unkarista*. Jäljelle jäävien kielten opiskeluun odotetaan löytyvän lähinnä englanninkielisiä yksiosaisia oppikirjoja, yksittäisteos. Hypoteesien taustalla vaikuttavia subjektiivisia tekijöitä käsitellään luvussa 6.

2 TUTKIMUKSEN VIITEKEHYS

Tässä luvussa rajataan opinnäytetyön viitekehys sekä määritellään käytetyt käsitteet. Määritelmät pyritään ottamaan kunkin tiedon tuottaneen organisaation virallisesta lähteestä.

Oppimateriaali määritellään kielitoimiston sanakirjassa seuraavasti:

opetuksessa käytettävät oppi- ja työkirjat, videoelokuvat, äänitteet yms., opetusmateriaali (Kielitoimiston sanakirja 2018, haettu 4.12.2018).

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan sellaista aikuisille tai toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua oppimateriaalia, joka tarjoaa mahdollisuuden kielen *rakenteiden* oppimiseen. Valikoimaluetteloon on tarkoitus valita tähän soveltuvat oppikirjat ja niihin liittyvät oppikirjaäänitteet, mikäli niitä on saatavilla. Työn ulkopuolelle rajataan erilaiset matkailijoille tarkoitettut pikakurssit, jotka rajoittuvat matkailutilanteissa tarvittaviin sanoihin ja lauseisiin. Perusteluna on, että vastaavan tyyppiset oppikirjat äänitteineen eivät harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta käsittele kielioppia ja sanojen taivutusta. Esimerkiksi romaanisissa kielissä ei ole varsinaisia sijapäätteitä, mutta verbimuotojen määrä on suuri, ja verbien epäsäännöllisiä muotoja on paljon. Jotta työmäärä ei kasvaisi hallitsemattomaksi, rajataan työn ulkopuolelle myös sanakirjat ja kielioppikirjat. Jos kuitenkin suomenkielistä oppikirjaa ei ole saatavilla, kartoitetaan suomenkielisen sanakirjan ja kieliopin saatavuus muunkielisen oppikirjan tueksi.

Bibliografia on monimerkityksinen käsite. Forsman (1985, 9) toteaa, että bibliografialla tarkoitetaan toisaalta taitoa, bibliografiatoimintaa, toisaalta työn tulosta, tuotetta, toisin sanoen *bibliografisia luetteloita*. Käyttämässäni lähteessä (sama, 11) hän määrittelee bibliografian siten, että se ”käsittää kaiken muotoista informaation kantajana toimivaa dokumenttia koskevan sekundaari-informaation ja on itsekin riippumaton fyysisestä muodostaan, kantajastaan”.

Valikoimaluettelo on yksi bibliografian laji tai muoto. ”Valikoimaluettelo (’suosittelu bibliografia’) esittelee jotain tiettyä kysymystä koskevaa dokumenttiaineistoa. Se ei ole täydellinen, vaan jollain perusteilla valittu otos olemassa olevista, asiaa käsittelevistä dokumenteista.” (Forsman 1985, 13.)

Moniviestin sisältää kahta tai useampaa aineistotyyppiä, joista mikään ei ole kokonaisuuden hallitseva osa. Näitä ovat esimerkiksi opetuspaketit, joissa mukana oppikirja ja äänitemateriaalia. (Kansalliskirjasto 2019, viitattu 10.1.2019.)

Oulun kaupunginkirjasto käsittää kaupungin *pääkirjaston* sekä 23 muuta kirjastoa:

- Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon aluekirjastot
- Aseman, Hiukkavaaran, Jäälin, Kaakkurin, Kaijonharjun, Karjasillan, Kastellin, Kaukovainion, Kellon, Koskelan, Maikkulan, Martinniemen, Myllyojan, Pateniemen, Puolivälinkan-kaan, Rajakylän, Ritaharjun, Tuiran, Yli-lin ja Ylikiimingin kirjastot. (Oulun kaupunki 2018a, viitattu 20.11.2018.)

Lisäksi Oulun kaupungin alueella liikennöi kolme kirjastoautoa: Teuvo, Onneli ja Akseli. Viimeksi mainittu on lin kunnankirjaston ja Oulun kaupunginkirjaston yhteinen ja liikennöi Oulun pohjois- ja itäosissa. (Oulun kaupunki 2018b, viitattu 20.11.2018.)

Outi-kirjastot on kirjastoverkosto, johon kuuluvat Hailuodon, lin, Kempeleen, Kuusamon, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun, Pudasjärven, Pyhäjoen, Raahen, Siikajoen, Taivalkosken, Tyrnävän, Utajärven ja Vaalan kirjastot. OUTI-kirjastoilla on yhteinen asiakas- ja aineistorekisteri sekä kirjasto-*järjestelmä*. (Finna 2019, viitattu 11.12.2019.)

Finna on hakupalvelujen kokonaisuus, jota finna.fi-sivuston lisäksi käyttää yli 300 organisaatiota. Niistä merkittävimpiä ovat Kansallisarkisto, Kansalliskirjasto, tieteelliset kirjastot, yleiset kirjastot, erikoiskirjastot ja museot. Eri organisaatiot tarjoavat Finnan hakupalveluita omien verkkosivujensa kautta. Outi-kirjastot ovat yksi niistä. (Finna 2018, viitattu 20.11.2018.)

YKL eli yleisten kirjastojen luokitusjärjestelmä ja sen edeltäjät ovat Melvil Deweyn kymmenjärjestelmän mukaemia. YKL on hierarkkinen kymmenluokitus. Siinä *tiedon alue* jaetaan kymmeneen pääluokkaan. Kukin näistä voidaan edelleen jakaa kymmeneen luokkaan, nämä edelleen kymmeneen alaluokkaan ja niin edelleen tarpeen mukaan. Pääluokka 8 sisältää aiheet kaunokirjallisuus, kirjallisuustiede ja kielitiede. Sen alle kuuluvat luokat 88, suomalais-ugrilaiset kielet, sekä 89, indo-eurooppalaiset kielet ja muut kielet. (Kiwi.fi 2019, viitattu 24.11.2019.) Liitteenä on kuvakaappaus, josta käy tarkemmin ilmi luokkaan 89 kuuluvien kielten luokittelu.

Euroopan unionin viralliset kielet ja niiden luokittelu

Euroopan unionilla on 24 virallista kieltä: bulgaria, englanti, espanja, hollanti, iiri, italia, kreikka, kroatia, latvia, liettua, malta, portugali, puola, ranska, romania, ruotsi, saksa, slovakki, sloveeni,

suomi, tanska, tšekki, unkari ja viro (Euroopan unioni 2018, viitattu 20.11.2018). Neuvotteluja käydään Euroopan unionin ja sen jäsenmaiden välillä myös eräiden muiden kielten asemasta. Näitä ovat muun muassa baski, bretoni, friisi ja katalaani. (European Union 2018a, viitattu 20.11.2018.)

Huomattakoon, että erilaisia alueellisia ja vähemmistökieliä puhuu Euroopan unionin alueella yhteensä noin 40 miljoonaa asukasta. Niihin lukeutuvat neljä edellä mainittua kieltä sekä lisäksi saamelaiskielet, walesin kieli ja jiddish. (European Union 2018b, viitattu 20.11.2018.)

Kielitieteen kannalta Euroopan unionin viralliset kielet luokitellaan seuraavasti:

- Suomalais-ugrilaisiin kieliin kuuluvat suomi, viro ja unkari (Anhava 1998, 37, 42, 53). Suomalais-ugrilaiset kielet ovat samojedikielten ohella toinen uralilaisen kielikunnan päähaaroista (sama, 32).
- Indoeurooppalaisiin kieliin kuuluvat seuraavat:
  - pohjoisgermaanisets kielet: ruotsi ja tanska (sama, 62)
  - länsigermaanisets kielet: saksa ja hollanti ja englantti (sama, 58–60)
  - romaanisets kielet: ranska, italia, espanja, portugali ja romania (sama, 67, 71)
  - slaavilaisets kielet: länsislaavilaisets puola, tšekki ja slovakki (sama, 80–81) sekä eteläslaavilaisets bulgaria, sloveeni ja kroaatti (sama, 82)
  - balttilaisets kielet: latvia ja liettua (sama, 84)
  - kelttiläisiin kieliin kuuluva iiri (sama, 76) sekä
  - oman ryhmänsä muodostava kreikka (sama, 85).
- Seemiläisiin kieliin maltan kieli (sama, 119).

Tukikielellä tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä opetuksessa käytettävää kieltä, jolla oppisisällöt selitetään opiskelijalle, tässä tapauksessa oppimateriaalin käyttäjälle. Käsite on pedagogisten julkaisujen, kirjastojen ja kirjakauppojen yleisesti käyttämä.

Tutkimuksen *aikaväli* on lokakuusta 2018 tammikuuhun 2019. Yksittäisten aineistohakujen ajankohdat käyvät ilmi lähdeviittauksista ja -luettelosta.

3 MENETELMÄT

3.1 Hakumenetelmät

Tutkimus toteutetaan tekemällä tarkennetut haut Outi-kirjastojen tietokannasta Finna-järjestelmän asiakaskäyttöliittymän kautta verkko-osoitteessa <https://outi.finna.fi/Search/Advanced>. Perusteluna tutkimusmenetelmälle on kirjasto- ja tietopalvelualalla tarvittavien ammatillisten tiedonhakutaitojen kehittäminen ja käytäntöön soveltaminen. Myös kielten itseopiskelijat Oulun seudulla hakevat oppimateriaaleja Finnan käyttöliittymällä.

Luotettavien ja vertailukelpoisten hakutulosten saamiseksi pyritään rajaamaan haut johdonmukaisesti kohdistamalla tietokannan eri kenttiin seuraavat hakukriteerit (kuva 1):

- *Aihe*: haettava kieli, esimerkiksi *viron kieli*
- *Luokitus*: suomalais-ugrilaisilla kielillä 88, indoeurooppalaisilla kielillä 89
- *Genre*: Oppikirjat *tai*
- *Aineistolaji*: Kirja, Äänite
- *Kirjasto*: Oulu

Eri hakukriteerejä käytetään joustavasti, koska nimekkeiden luetteloinnissa voi esiintyä kirjastokohtaisia eroja ja osa Oulun kaupungin sivukirjastoista on aiemmin kuulunut eri kuntiin (Oulun kaupunki 2018a, viitattu 20.11.2018). Esimerkiksi kenttä *genre* saattaa joissakin tietueissa olla tyhjä. Luokitushakua käytetään vain siinä tapauksessa, että aineiston rajaus muilla kriteereillä ei onnistu.

Hae: Kaikilla näillä (AND) ▾

viron kieli Aihe ▾

88 Luokitus ▾

+ Lisää hakukenttä

+ Lisää hakuryhmä

Rajaukset

Kieli: Mikä tahansa ▾ Aineistotyyppi: Kirja, Äänite ▾

i Voit valita useamman vaihtoehdon kerralla.

Tuloksia sivulla 20 ▾

Hae

Kuva 1: Outi-kirjastojen Finna-käyttöliittymä, tarkennettu haku.

Mikäli hakutulosten määrä jää pieneksi tai relevantteja hakutuloksia ei löydy, tarkistetaan hakukriteerit ja käytetään tarvittaessa vaihtoehtoisia genreä *kielikurssit*. Huomio pyritään kiinnittämään enemmän hakutulosten laatuun kuin niiden määrään. Ensisijaisesti sisällytetään valikoimaluetteloon luvussa 2 tarkoitetut kielikurssiaineistot, joihin sisältyy yksi tai useampi oppikirja ja äänite. Kirjasto-kentän rajaus on sama kaikissa hauissa, joten sitä ei mainita erikseen kyseisen hakujen kohdalla luvussa 4.

3.2 Bibliografiset menetelmät

Kuten johdannossa todetaan, tämän opinnäytetyön tuotoksena syntyy bibliografisin menetelmin laadittu valikoimaluettelo kielten oppimateriaalista. Tässä alaluvussa käsitellään lyhyesti bibliografisen menetelmä ja periaatteet, joita sovelletaan valikoimaluettelo laadittaessa.

Valikoimaluettelo eli niin sanottua suosittavaa bibliografiaa laadittaessa ei tavoitella tietyn kokorajan osalta kattavuutta, vaan aineisto valikoidaan tiettyjen kriteerien ja käyttötarpeen mukaan. Laadittaessa valikoimaluettelo Outi-kirjastojen Koha-tietokannasta saatavien luettelointitietojen perusteella noudatetaan tässä opinnäytetyössä seuraavia periaatteita:

1. Teosten ja kirjasarjojen nimet esitetään siinä asussa, kuin ne esiintyvät luettelointitietokannassa, koskien myös erikoismerkkejä, kuten diakriittisiä merkkejä (č, š, ž), sekä translitterointia kreikkalaisista ja kyrillisistä kirjaimistoista. Translitterointitapoja on useita. Esimerkiksi kyrillisten aakkosten kirjain ч on tieteellisesti korrektia translitteroida kirjaimella č (jolloin kutakin kyrillistä kirjainta vastaa yksi latinalaisten aakkosten kirjain tai muu merkki). Muita translitterointeja käytetään eri kielialueilla, esimerkiksi *ch*, *tj* tai *tsch*. (jorpela.fi, viitattu 10.11.2019.) Valikoimaluettelossa käytetään kuitenkin tässä kohtaa samaa merkintätapaa kuin Koha-tietokannassa.
2. Koska valikoimaluettelon tarkoitus on palvella opinnäytetyön lukijaa, samaan kirjasarjaan kuuluvat teokset luetteloidaan yhtenä luettelokohtana. Näin annetaan lukijalle selkeä käsitys kirjasarjan kattavuudesta. Eri osien julkaisuvuosista merkitään ensimmäinen ja viimeinen vuosi. Merkintä 1–2, 3–4, 5–6 tarkoittaa, että kukin teos sisältää kaksi (lukion) kurssia. Jos kyseessä olisi muu bibliografia kuin valikoimaluettelo, olisi kunkin teoksen bibliografiset tiedot esitettävä erikseen koskien myös kirjasarjoja.
3. Teoksista esitetään päänimkkeen lisäksi mahdollinen alanimeke. Nämä kaksi erotetaan toisistaan kaksoispisteellä. Sitä edeltävä välilyönti poistetaan. Tässä kohdassa siis poiketaan kirjaston luettelointikäytännöstä ja noudatetaan oppilaitoksen lähdemerkintäohjeita. Mikäli kirjasarjan eri osilla on kullakin oma alanimekkeensä tai aihepiirinsä, ne tuodaan esiin kattavasti jokaisesta osasta. Myös julkaisupaikkamerkinnoissä mahdollinen puolipistettä edeltävä välilyönti poistetaan.
4. Kirjojen lisäksi mainitaan oppikirjaäänitteet, mikäli ne löytyvät esitetyillä hakumenetelmillä.

4 VALIKOIMALUETTELO KIELTEN OPPIMATERIAALISTA

Tässä luvussa käsitellään hakutulokset ja niiden tuloksena syntynyt valikoimaluettelo. Kielten käsittelyjärjestys kunkin alaluvun sisällä on yleisten kirjastojen luokitusjärjestelmän YKL:n mukainen eikä siksi aakkosellinen. Alaluvut 4.1–4.6 on jaoteltu kieliryhmittäin. Luvussa 4.7 käsitellään näiden ryhmien ulkopuolelle jäävät iiri, kreikka ja malta, koska ei ole mielekäs laatia niistä kustakin erillistä alalukua. Myös näiden kielten kohdalla hakutulosten käsittelyjärjestys on YKL:n mukainen. Kielitieteellisestä luokituksesta kerrotaan tarkemmin luvussa 2.

4.1 Uralilaiset kielet

4.1.1 Suomen kieli

Aihehaulla *suomen kieli* saatiin 50 hakutulosta, kun aineisto rajattiin aineistotyypeihin *kirja* ja *äänite* ja valittiin genreksi *oppikirja*. Joidenkin nimekkeiden kohdalla tarvittiin lisähakuja, koska luetteloinnissa ja asiasanoituksessa oli ilmeisesti vaihtelua. Tällöin tehtiin uusi haku nimekkeen mukaan ja hakua rajattiin päägenren tai genren mukaan, kunnes hakutulosten määrä supistui siinä määrin, että relevantit hakutulokset olivat erotettavissa.

1. Aaltio, M. 1988. Finnish for foreigners: 1. Helsinki: Otava. Kirja ja kaksi CD-levyä (Textbook ja Exercises).
2. Ahonen, L. 2005. Kuulostaa hyvältä Sounds good. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Kirja ja dvd.
3. Berg, M. 2017. Kato hei: Puhekielen alkeet. 5., uudistettu painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja CD.
4. Eloranta, N. 2016. Kipinä: Suomea lukioon. 1–2, 3–4, 5–6. Helsinki: Finn Lectura. Kirja.
5. Gehring, S. 2016. Suomen mestari: Suomen kielen oppikirja aikuisille. 1–4. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja CD.
6. Hart, S. 2008. Suomea paremmin. 2. painos. Helsinki: Finn Lectura. Oppikirja ja erillinen opettajan opas.
7. Heikkilä, S. & Majakangas, P. 2002. Hyvin menee! Suomea aikuisille. 1–2. Helsinki: Otava. Kirja ja CD. Lisäksi sarjaan kuuluu erillinen suomi–englanti- ja englanti–suomi-sanasto,

- tekijät ja kustantaja sama. Viitetiedot: Heikkilä, S. & Majakangas, P. 2008. Hyvin menee!: Suomea aikuisille. 1, Finnish-English and English-Finnish vocabularies. Helsinki: Otava.
8. Karanko, M. & Paavilainen, U. 2011. Suomea sinulle: Suomen kielen oppikirja yläkouluun. 1–2. Helsinki: Finn Lectura. Kirja.
  9. Kenttälä, M. 2007. Suomi sujuvaksi: 1–2. Helsinki: Gaudeamus. Kirja (1–2) ja CD (1).
  10. Kenttälä, M. 2013. Kieli käyttöön: Suomen kielen alkeisoppikirja. Cd-rom. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press. Kirja ja CD.
  11. Kuparinen, K., Tapaninen, T. & Kuisma, K. 2013. Sun Suomi: Finnish for beginners. 1. painos. Helsinki: Otava. Kirja. Saatavilla myös erillinen sanasto. Tekijät ja kustantaja samat.
  12. Myhkyrä, S. & Myhkyrä, D. 2017. Suomea iloisemmin Suomen kielioppia kuvina. Osat 1–3. 1. painos. Lieto As: SEM Consulting Oy. Kirja.
  13. Pimsleur, P. 2012. Finnish: The complete course 1 beginners. Osat A–B. New York: Simon & Schuster Audio. Cd.
  14. Saarinen, E. 2017. Avain suomeen Arkipäivän suomea aikuisille. Osat 1–2. Helsinki: Gaudeamus. Kirja ja CD.
- (Outi-kirjastot 2018a–b, haettu 30.10.2018.)

4.1.2 Viron kieli

Aihehaulla *kielikurssit*, luokkahauulla *88* ja kielirajauksella *viro* saatiin 15 hakutulosta. Näistä valikoitiin seuraavat teokset:

1. Jääskeläinen, I. 2016. Viroa suomalaisille: Viron kielen oppikirja naapurimaan kielestä ja kulttuurista kiinnostuneille. Vantaa: Intonare. Kirja.
2. Muhonen, M. 2003. Lõunatuul: Viroa aktiivisesti. Helsinki: Akateeminen kustannusliike. Osat 1–2, molemmissa kirja ja kaksi CD-äänilevyä.
3. Pajusalu, R. 2017. Meie keelesild Viron kielen oppikirja. 1. painos. Helsinki: Otava. Kirja ja äänite.
4. Sander, K. 2018. Kohtume Eestis! Viron kielen alkeisoppikirja. 7. uudistettu painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja.

5. Sander, K., Sola, H. & Kukkonen, L. 2001. Jälle Eestis! Eesti keele õpik edasijõudnutele. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja C-kasetti.
(Outi-kirjastot 2018c, haettu 20.11.2018.)

4.1.3 Unkarin kieli

Aihehaulla *unkarin kieli* ja genrellä *tietokirjallisuus* saatiin 67 hakutulosta. Näistä poimin seuraavat:

1. Csúcs, S. & Varga, J. 2005. Mondd magyarul! Unkarin alkeet. Turku: Turun yliopisto.
2. Gerevich-Kopteff, É. & Turunen, R. 1998. Unkaria suomalaisille. Uusi painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja.
3. Markus, K., Vecsernyés, I. & Wichmann, I. 2012. Unkaria helposti: 1, Unkarin alkeisoppimateriaali. 4. korj. painos. Helsinki: Suomi-Unkari seura. Osat 1–2, joista kumpaankin kuuluu kirja ja CD-äänilevy.

(Outi-kirjastot 2018d, haettu 21.11.2018.)

Jälkimmäisestä teoksesta on seuraava kirjaesittely:

”Nopeasti etenevä unkarin alkeisoppikirja aikuisopetuksen tarpeisiin. Yhdessä jatko-oppikirja kanssa se muodostaa kattavan kokonaisuuden käytettäväksi korkeakoulujen kielikeskuksissa sekä kansalais- ja työväenopistojen kursseilla. Oppikirja perustuu oivaltavan oppimisen metodiin, jossa käytetään hyväksi suomen ja unkarin kielten rakenteellista samankaltaisuutta ja painotetaan myös kielten eroavaisuuksia.” (Outi-kirjastot 2018e, viitattu 21.11.2018.)

4.2 Pohjoisgermaanisiet kielet

4.2.1 Ruotsin kieli

Koska ruotsin kieli on Suomen toinen kansalliskieli, odotin saavani runsaasti hakutuloksia ja tarvitsevani useita lisärajoituksia. Totesin parhaaksi lähteä hakemaan aineistoa aiheella *kielikurssit*, luokituksella 89 ja aineistolajeilla *Kirja*, *CD* ja *CD-puhe*. Kirjastorajauksella Oulu ja kielirajauksella ruotsi sain 42 hakutulosta. Poimin valikoimaluettelon seuraavat moniosaiset sarjat:

1. Boström, S., Heikka, P. & Kauppi, E. 2007. Helt okej. Helsinki: Tammi. Osat 1–7, kussakin kirja ja CD-äänilevy. Lukion B1-ruotsin oppikirjasarja.
  - Helt okej! 1, Fritid och studier
  - Helt okej! 2, Min familj, mitt liv, mina vänner
  - Helt okej! 3, Finland - vårt fina land
  - Helt okej! 4, Tiderna förändras
  - Helt okej! 5, Vår livsmiljö
  - Helt okej! 6, Nordisk kultur
  - Helt okej! 7, Vår gemensamma värld
2. Bulut, S. 2007. Magnet: Kurs 1. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit. Osat 1–6, kirja ja CD-äänilevy. Äänitteet ovat saatavilla myös verkossa.
3. Hakkarainen, M., Karjalainen, S. & Turpeinen, K. 2006. Hålligång: Ruotsia aikuisille. Helsinki: Otava. Osat 1–2, kirja.
4. Harkoma, S., Lilius, U. & Londen, M. 2001. Kanal: Norden. Helsinki: Otava. Osat 1–2, kirja.
5. Jukarainen, K., Harkoma, S. & Löthberg, K. 2008. Framsteg. Helsinki: Otava.
6. Koivunen, M., Riissanen, K., Suontaus, A. & Lindfors, J. 2013. Inne. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–8, kussakin kirja ja kaksi CD-äänilevyä.

(Outi-kirjastot 2018f, haettu 21.11.2018.)

4.2.2 Tanskan kieli

Tanskan kielen kurssiaineistoja koskevat odotukset olivat samantyyppiset kuin hollannin kielen (4.3.2). Tehtiin haku aiheella *tanskan kieli*, ilman luokitusrajausta. Tällä haulla löytyi Oulun kaupunginkirjastosta 25 hakutulosta, joista poimittiin seuraavat:

1. Elsworth, B. 2004. Danish. New ed. London: Hodder Headline. Kirja ja kaksi CD-äänilevyä.
2. Guldbæk-Ahvo, K. & Ahvo, K. G. 1995. Undskyld, hvad sagde du? Tanskaa suomalaisille = Anteeksi, mitä sanoit? 2., korj. painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja C-kasetti.
3. Guldbæk-Ahvo, K. 2016. Dansk? - Ja, tak!: Tanskaa pohjoismaalaisille = dansk for nordboer. 2. korj. painos. Helsinki: Finn Lectura.

(Outi-kirjastot 2018t, haettu 4.12.2018.)

4.3 Länsigermaanisiet kielet

4.3.1 Saksan kieli

Koska saksan kieli on lukioissa valinnaisena opiskeltava kieli, sekä myös Oulun ammattikorkeakoulussa ainoa vapaasti valittava kieli, odotin löytäväni runsaasti aineistoa. Tein haun seuraavin rajauksin:

Aihe: *saksan kieli*

Genre: *oppikirjat*

Hakutuloksia tuli 22. Näistä poimin seuraavat moniosaiset sarjat:

1. Blanco, A. 2018. Freut mich: 1. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava. Osat 1–2. Kirja.
2. Bär, P. & Suni, P. 2018. Magazin.de. 1. painos. Helsinki: Otava. Osat 1–8. Cd-levy saatavana osiin 1 ja 2.
3. Haapala, M. 2018. Plan D. 1. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy. Osat 1–6 erillisinä niteinä, osat 7–8 yhtenä niteenä.
4. Hotanen, M. & Kauppi, E. 2015. Hallo!: Saksaa aikuisille. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–3, kussakin kirja ja 2–3 CD-äänilevyä.
5. Kelkka, P. 2005. Kurz und gut: Lyhyen saksan kurssit. 4-6, Texte ja 7–8 Übungen. Helsinki: Otava. Kirja.

(Outi-kirjastot 2018i, haettu 22.11.2018.)

Kohdassa 4 mainittu Hotasen ja Kaupin laatima sarja oli ainoa, johon oli saatavilla kattavasti oppikirjaäänitteet. Osan 3 esittelyssä (Outi-kirjastot 2018j, viitattu 22.11.2018) todetaan, että kirjan aihepiireinä ovat mm. koulutus ja työ, erilaiset matkailukohteet, autot ja luonto. Kirja sisältää runsaasti harjoituksia, myös aktivoivia paritehtäviä.

4.3.2 Hollannin kieli

Hakusanalla hollannin kieli ja kielirajauksella hollanti löytyi 14 hakutulosta. Seuraavassa näistä relevanteimmat:

1. 2017. Opi hollantia: Nopea, helppo, tehokas 2000 avainsanastoa. [Kustannuspaikka tunnematon]: Pinhok Languages.
2. Stevens, A. & O'Connor, M. 1999. Dutch: Cassette pack with phrase book. 4th pr. Princeton: Berlitz Publishing.

Lisäksi löytyi useampi suomenkielinen sanakirja. (Outi-kirjastot 2018h, haettu 22.11.2018.)

4.3.3 Englannin kieli

Koska englannin kieli on nykyinen maailmankieli ja yleinen matkailukieli, on siihen saatavilla runsaasti oppimateriaalia. Aineistoa haettiin seuraavilla kriteereillä:

Aihe: *englannin kieli*

Genre: *oppikirjat, kielikurssit*

Hakutuloksia saatiin 51, ja niistä poimittiin seuraavat moniosaiset sarjat:

1. Karapalo, E. 2015–2018. Insights. 1. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava. Osat 1–8, vastaavat lukion englannin kielen kursseja 1–8. Kirja.
2. Blom-Kröger, T. 2014–2017. Destinations. 1. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava. Osat 1–4. Kirja.
3. Holopainen, A. & Lindfors, J. 2018. Everyday English: Englantia aikuisille. 4. 1. painos. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–4. Kirja ja CD-äänilevy.
4. Daffue-Karsten, L. 2014–2017. On track. 1. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy. Osat 1–8. Kirja.

(Outi-kirjastot 2018g, haettu 22.12.2018.)

4.4 Romaaniset kielet

Kuten luvussa 2 mainitaan, romaanisiin kieliin kuuluvat Euroopan unionin virallisista kielistä espanja, italia, portugali, ranska ja romanian. Ne käsitellään tässä luvussa YKL:n mukaisessa järjestyksessä.

4.4.1 Ranskan kieli

Haku pelkällä luokalla 89.61 tuotti täysin irrelevantteja hakutuloksia, vaikka haku rajattiin tietokirjallisuuteen. Siksi tein uuden haun ilman luokitusta:

Aihe: *ranskan kieli*

Genre: *oppikirja, kielikurssi*

Hakutuloksia tuli yhdeksän, mutta haun avulla löytyi useampi moniosainen kirjasarja:

1. Granath, M., Laine, K. & Penttilä, R. 2011. Escalier: Ranskaa lukioon ja aikuisille. Helsinki: WSOYpro. Osat 1–4, kussakin kirja ja CD-äänilevy. Sarjan eri osat ovat värikoodattuja.
2. Kivivirta, N., Kuikka, T., Mauffret, D., Sarimo, J. & Virtanen, T. 2015. J'aime. 1. painos. Helsinki: Otava. Osat 1–4, kussakin kirja ja CD-äänilevy. Kattaa lukion B3-kielen kurssit 1–8.
3. Martikainen, T. 2017. C'est parfait! Helsinki: Otava. Osat 1–2, kirja. Tasot A1–A2.
4. Kurki, K., Le Clech, R. & Clech, R. L. 2014. Chez Olivier: Ranskaa aikuisille. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–2, kummassakin kirja ja 2–3 CD-äänilevyä.

Lisäksi löytyi seuraava ylioppilaskirjoituksiin valmistava teos:

5. Kivivirta, N. 2018. Abi ranska. 1-5. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

(Outi-kirjastot 2018k, haettu 22.11.2018.)

4.4.2 Italian kieli

Italian kielen aineistoa etsittiin samoilla hakumenetelmillä kuin ranskan (luku 4.3.1). Haku tuotti seuraavat relevantit tulokset:

1. Daggetti, R. 2018. Si partel!: Italiaa aikuisille. 1. painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja.
2. Imperato, C., Kuusela, K., Meurman, S. & Feroldi, G. 2014. Bella vista: Italiaa aikuisille ja lukioon. Helsinki: Sanoma Pro. Osat 1–2, kumpaankin kuuluu kirja ja CD-äänilevy. Lukion B3-kielen kurssit 1–3 (osa 1) ja 4–6 (osa 2).

(Outi-kirjastot 2018l, haettu 22.11.2018.)

4.4.3 Espanjan kieli

Espanjan kielen aineistoa haettiin samoilla hakumenetelmillä kuin ranskan (luku 4.3.1). Haku tuotti 11 hakutulosta, joista poimin seuraavat:

1. Ahlava, A., Hämäläinen, E. & Rambla Lop, B. 2015. Ventana. 1. p. Helsinki: Sanoma Pro. Osat 1–4, kussakin kirja ja CD-äänilevy. Eurooppalaisen viitekehyksen tasot A1–B1.
2. Ingalsuo, T. 2016. ¡Perfecto! Espanjaa aikuisille. 1. painos. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–3, kussakin kirja ja kaksi CD-äänilevyä.
3. Kokkonen-Lozano, K. k. 2018. ¡Nos vemos!: 1. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava. Osat 1–2, kirja ja CD-äänilevy.
4. Kurki, K., Lindgren, O., Miranda Cañellas, A., Rafols, J., Lahti, H. & Cañellas, A. M. 2014. Buenas migas. 1. painos. Helsinki: Otava. Osat 1–3, kussakin kirja ja CD-äänilevy.

(Outi-kirjastot 2018m, haettu 22.11.2018.)

4.4.4 Portugalin kieli

Portugalin kielen aineistoa haettiin seuraavalla haulla:

Aihe: *portugalin kieli*

Päägenre: *tietokirjallisuus*

Kieli: *portugali*

Hakutuloksia saatiin 50.

Seuraavassa relevanteimmat hakutulokset:

1. Abreu, L. M. e. d. & Abreu, L. M. e. 2018. Descobertas: 1, Portugalin perusteet. 1. painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja kaksi CD-äänilevyä.
2. Abreu, L. M. e. d. & Melo e Abreu, L. 2007. Lusomania: Portugalin alkeiskirja. 6. painos. Helsinki: Finn Lectura.
3. Ingalsuo, T. 2009. Tudo bem?: 1, Portugalin alkeiskurssi. Helsinki: Tammi. Kirja ja kaksi CD-äänilevyä. Samalta tekijältä 2014 Tudo bem?: 2, Portugalin jatkokurssi. Helsinki: Sanoma Pro. Kirja ja kaksi CD-äänilevyä. Edellisen jatko-osa.
4. Tavares, A. & Sousa, R. B. d. 2017. Português XXI: 1, nivel A1, Livro do aluno. Reimpressão de fevereiro. Lisboa: Lidel. Kirja ja CD-äänilevy.

(Outi-kirjastot 2018n, haettu 22.11.2018.)

4.4.5 Romanian kieli

Romanian kielen oppimateriaalia haettiin seuraavin rajauksin:

Aihe: *romanian kieli*

Päägenre: *tietokirjallisuus*

Haku tuotti 16 hakutulosta, joista poimin seuraavat:

1. Gönczöl-Davies, R. & Deletant, D. 2002. *Colloquial Romanian: The complete course for beginners*. 3rd ed. London; New York: Routledge. Kirja, kaksi C-kasettia ja kaksi CD-äänilevyä.
2. Sarlin, M. 2009. *Romanian kielioppi*. Helsinki: Books on demand.

Jälkimmäinen ei ole varsinaisesti oppikirja, mutta uudenaikainen suomenkielinen kielioppikirja ja näin ollen erinomianen apu suomenkieliselle romanian kielen opiskelijalle.

(Outi-kirjastot 2018o, haettu 22.11.2018.)

Romanian kielen ja sitä seuraavien kielten kohdalla laskin vaatimustasoa. Koska sarjoja ei enää löytynyt, poimin valikoimaluetteloön yksittäisteoksia, asettaen etusijalle moniviestimet.

4.5 Slaavilaiset kielet

Euroopan unionin virallisista kielistä slaavilaisiin kieliin kuuluvat bulgaria, kroaatti, puola, sloveeni, slovakki ja tšekki. Kielitiede jakaa slaavilaiset kielet itä-, länsi- ja eteläslaavilaisiin kieliin.

EU:n virallisista kielistä *länsislaavilaiseen* kuuluvat puolta, tšekki ja slovakki, *eteläslaavilaiseen* bulgaria, kroaatti ja sloveeni. *Itäslaavilaisiin* kieliin kuuluvat venäjä, valkovenäjä ja ukraina, jotka eivät siis ole EU:n virallisia kieliä (Anhava 1998, 79). Kielten oppimateriaalin käsittelyjärjestys otsikon sisällä perustuu YKL-luokituksen mukaiseen järjestykseen.

4.5.1 Länsislaavilaiset kielet: puola, tšekki ja slovakki

Puolan kieli

Puolan kielen aineistoa haettiin seuraavin hakukriteerein:

Aihe: *puolan kieli*

Päägenre: *tietokirjallisuus*

Haku tuotti 23 osumaa, joista seuraavassa relevanteimmat:

1. Mäkäläinen, H. 2004. *Do polski! Matka puolan kieleen*. 2. korj. painos. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja CD-äänilevy.
2. Mäkäläinen, H. & Haba-Rantamo, M. 2011. *Po prostu*: 1. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–2, kummassakin kirja ja kolme CD-äänilevyä.
3. Nowicka, D. & Rönkä, R. 1995. *Puolan kielen oppikirja*. 2. muuttamaton painos. Tampere: Tampereen yliopisto.

(Outi-kirjastot 2018p, haettu 22.11.2018.)

Tšekin kieli

Koska hakusana *tšekin kieli* voidaan kirjoittaa monella eri tavalla, hain aineistoa YKL-luokituksella 89.74. Haku osoittautui onnistuneeksi. Oulun kaupunginkirjastossa hakutuloksia oli 16, joista seuraavassa relevanteimmat:

1. Lehečková, H. 1989. *Tšekkiä suomalaisille*: 1. Helsinki: Finn Lectura. Osat 1–2, molemmissa kirja ja CD-äänilevy.
2. Kaakkolammiova, i. & haapaniemi, o. 1980. *Rozumite český: lyhyt tshekin kielen oppikirja*. Tampere: Tampereen yliopisto.

(Outi-kirjastot 2018q, haettu 22.11.2018.)

Slovakin kieli

Slovakin kielen oppimateriaalia hain aihehauulla *slovakin kieli*. Tarkistin hakusanan YSAsta (yleinen asiasanasto). Oulun kaupunginkirjastosta löytyi genererajauksella *tietokirjallisuus* viisi hakutulosta. Niiden joukossa ei ollut oppikirjoja, ainoastaan seuraava sanakirja:

Grocky, J. 1999. *Sanakirja: Suomi-slovakia-suomi*. Kankaanpää: Accordions Bohemia.

(Outi-kirjastot 2018r, haettu 22.11.2018.)

4.5.2 Eteläslaavilaiset kielet – bulgaria, sloveeni ja kroaatti

Bulgarian kieli

Aihehaulla *bulgarian kieli* löytyi Oulun kaupunginkirjastosta 10 hakutulosta, joista poimin seuraavan.

Taipale, V., Korhonen, A. & Korhonen, P. 2009. Suomalais-bulgarialainen bulgarialais-suomalainen alkeisoppikirja *Finlandsko-balgarski balgarsko-finlandski utšebnik za natšinjaješti*. Blagoevgrad: Igna-L. Ignatov.

(Outi-kirjastot 2018s, haettu 22.11.2018.)

Sloveenin kieli

Aihehaulla *sloveenin kieli* ilman genrerajausta löytyi 27 hakutulosta, mutta vain yksi relevantti:

Albretti, A. 1995. *Colloquial Slovene A complete language course*. London; New York (NY): Routledge. Kirja ja kaksi C-kasettia.

Tein uuden haun hakusanalla *Slovene*. Edellä mainittu teos oli niiden joukossa, mutta muita relevantteja hakutuloksia ei löytynyt. (Outi-kirjastot 2019a–b, haettu 5.1.2019.)

Kroaatin kieli

Kroaatin kielen oppimateriaalian haettiin aihehaulla katkaistulla hakusanalla *kroaat**, ja tulokset rajattiin pelkästään päägenren *tietokirjallisuus* perusteella. Hakutuloksia löytyi 16. Niistä poimin seuraavat:

1. Alexander, R. & Elias-Bursać, E. 2006. *Bosnian, Croatian, Serbian*. Madison, WI: University of Wisconsin Press. Kuusi CD-äänilevyä.
2. Sarsila, J. 1995. *Suomi-kroaatti ja serbia-suomi -sanakirja: Finsko-hrvatski i srpski hrvatsko- i srpsko-finski rječnik*. Helsinki: Yliopistopaino.

Hakutulosten joukossa oli useita sanakirjoja, mutta varsinaisia oppikirjoja ei tällä haulla löytynyt. (Outi-kirjastot 2019c, haettu 5.1.2019.)

Oppikirjojen löytämiseksi tein uuden haun aihehaulla *Croat**. 30 hakutuloksesta suuri osa oli matkaoppaita, mutta löytyi myös seuraava englanninkielinen oppikirja:

3. Alexander, R. & Elias-Bursać, E. 2010. *Bosnian, Croatian, Serbian: A textbook with exercises and basic grammar*. 2nd ed. Madison, WI: University of Wisconsin Press.

(Outi-kirjastot 2019d, haettu 5.1.2019.)

Totesin, että teokset 1 ja 3 liittyvät yhteen, koska tekijät ja kielet ovat samat. Niistä siis koostuu kattava kielikurssi, toisin sanoen kirja ja äänitteet, jotka sisältävät sekä kielioppiasiat että harjoituksia.

4.6 Balttilaiset kielet – latvia ja liettua

Balttilaisten kielten oppimateriaalia uskoin löytyvän kohtuullisesti, ainakin englanninkielisin oppikirjoin. Lisäksi yksi latvian kielen suomenkielinen oppikirja oli minulle ennestään tuttu.

Latvian kieli

Latvian kielen oppimateriaalia hain aihehaulla *latvian kieli*. Haku tuotti kuitenkin runsaasti sellaista kirjallisuutta, joka käsittelee Latvian vähemmistöjen, kuten virolaisten asemaa, ja hakutuloksia oli yhteensä yli 100. Tein uuden haun hakusanalla ”*latvian kieli*” (lainausmerkein). Nyt hakutuloksia oli 12, ja niiden joukossa seuraavat suomenkieliset oppimateriaalit:

1. Gurtaja, V. & Itkonen, M. 1996. Laipni lūdzam! Latvian suomalaisille. Helsinki: Finn Lectura. Kirja ja C-kasetti.
2. Mattila, J., Väyrynen, H. & Strašnova, E. 2005. Latviešu-somu-latviešu-varnīca: Latvian-suomi-latvian-sanakirja. 2. uud. p. Helsinki: Finn Lectura.

(Outi-kirjastot 2019e, haettu 5.1.2019.)

Koska oppikirjoja ei löytynyt enempää, kelpuutin valikoimaluetteloon myös kohdan 2 sanakirjan. Mikäli se sisältää myös asianmukaiset merkinnät sanojen taivutuksesta, se lienee korvaamaton apu suomenkieliselle latvian kielen opiskelijalle, jolloin hän voi jatkaa itsenäisesti suoritettuaan kohdan 1 oppikirjan oppisisällöt.

Liettuan kieli

Hakusanalla ”*liettuan kieli*” löytyi yhdeksän hakutulosta, joista poimin seuraavat:

1. Ramonienė, M. & Press, I. 2007. Colloquial Lithuanian: The complete course for beginners. Repr. London; New York: Routledge.
2. Vartiainen, J. 2003. Suomi-liettua-suomi: Sanakirja kalbu žodynas = Suomu-lietuviu lietuviu-suomiu. Kaunas: Atmintis.

(Outi-kirjastot 2019f, haettu 5.1.2019.)

4.7 Muut kielet – kreikka, iiri ja malta

Kreikan kieli

Kreikan kielen oppimateriaalia odotin löytäväni runsaasti, koska Kreikka on merkittävä matkailumaa. Hakusanalla *kreikan kieli* ja päägenrellä *tietokirjallisuus* löytyi hakutulosta. Nyt muodostuivat ongelmaksi Uuden testamentin kreikan oppikirjat. 70 hakutuloksesta, joista saatiin näyttöön kerrallaan 20, olivat kuitenkin kohtuullisella helposti rajattavissa seuraavat relevantit hakutulokset.

1. 2002. Kreikan kielikurssi: Peruskurssi. Spånga: Univerb. 3 kirjaa, 3 CD-äänilevyä ja 2 C-kasettia.
2. Granqvist, K. 2006. Oriste! Nykykreikan alkeiskurssi. Helsinki: Finn Lectura.
3. Kivikoski, K., Oudshoorn, W. & Wennekendonk, M. 1994. Kalímera Elláda: Nykykreikan alkeiskurssi. Helsinki: Yleisradio, opetusjulkaisut. Samoilta tekijöiltä ja samalta kustantajalta: Kaliméra Elláda: 2, Nykykreikan jatkokurssi.
4. Pimsleur, P. 2001. Modern Greek: The complete course. 1, Beginners. Prince Frederick (MD); [Tampere]: Recorded Books Kaleva Telemarketing [jakaja]. CD-äänilevy. Osat A ja B.

(Outi-kirjastot 2019i, haettu 5.1.2019.)

Iirin kieli

Haku aiheella *iirin kieli* ei tuottanut relevantteja hakutuloksia, lukuun ottamatta yhtä monikielistä CD-ROM-sanakirjaa vuodelta 2001. Tein uuden haun hakusanalla *Irish language*. Nyt hakutuloksia oli vain kaksi, joista toinen oli edellä mainittu CD-ROM. Toinen oli iirinkielistä laululyriikkaa käsittelevä teos. (Outi-kirjastot 2019g–h, haettu 5.1.2019.)

Jätin CD-ROM-levyn pois valikoimaluettelosta, koska epäilin yhteensopivuusongelmia. Lisäksi pelkkä CD-ROM-sanakirja ei korvaa oppikirjaa, varsinkin jos se sisältää vain hakusanojen perusmuodot. Myöskään laululyriikkaa käsittelevä teos ei sovellu kielikurssiaineistoksi.

Maltan kieli

Maltan kielen oppimateriaalia odotin löytyvän yhtä niukasti kuin iirin. Hakusanalla *Maltese* ja genrellä *Tietokirjallisuus* ei löytynyt yhtään relevanttia hakutulosta. Myöskään suomenkielinen hakusana *maltan kieli* ei tuottanut sellaisia. (Outi-kirjastot 2019j–k, haettu 5.1.2019.)

5 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä luvussa käsitellään aineistohakujen tulokset, verrataan niitä tutkimuksen hypoteeseihin ja esitetään tehdyt johtopäätökset. Hakutulosten kokonaismäärä on hieman yli 500, ja valikoimaluetteloon kertyi noin 80 teosta ja kirjasarjaa. Edellä mainitut luvut eivät siis ole täysin vertailukelpoisia, koska valikoimaluetteloon kelpuutetut samaan kirjasarjaan kuuluvat teokset on merkitty yhdeksi hakutulokseksi.

5.1 Suomen kieli

Suomen kielen oppimateriaalia löytyi odotetusti runsaasti, sekä kirjasarjoja että yksittäisteoksia, ja aineiston hankinnassa on selkeästi huomioitu kaksi merkittävintä käyttäjäryhmää. Toinen niistä ovat suomea toisena kotimaisena kielenä opiskelevat peruskoululaiset ja lukiolaiset, joita palvelee kattavimmin *Kipinä*-sarja. Toinen ryhmä ovat maahanmuuttajat, joita palvelee kattavimmin *Suomen mestari* -sarja.

Suomen kielen oppimateriaalin runsas saatavuus ei yllättänyt. Hakutulosten joukossa on runsaasti yksittäisteoksia. Moniosaisista kirjasarjoista merkittävin ja kattavin on *Suomen mestari* -sarja. Se soveltuu mielestäni erinomaisesti suomen kielen opetukseen Suomeen saapuneille maahanmuuttajille tai vaihto-opiskelijoille, koska se etenee pedagogisesti. Opiskelija voi näin ollen jatkaa niin pitkälle, kuin kiinnostusta riittää tai tarve edellyttää. Heikkoutena mainittakoon, että kirjasarjan tukikieli on suomi, eli kielioppia koskevat selitykset ja huomautukset annetaan vain suomeksi. Sarja siis lienee tarkoitettu opettajan johdolla toteutettavaan ryhmämuotoiseen suomen kielen opetukseen.

Itseopiskeluun soveltuvat mielestäni parhaiten englanninkielisin selityksin varustetut oppikirjasarjat, kuten kaksiosainen *Hyvin menee!* -sarja. Sen oppimäärän suorittuaan opiskelija voi hyvin jatkaa edellisessä kappaleessa mainitulla Suomen mestari -sarjalla, kun suomen kielen perusrakenteet ja astevaihtelu (k/p/t changes) ovat hänelle tuttuja.

5.2 Muut kielet

Tulosten analysoinnissa saadut muut kuin suomen kieli "pisteytetään" saatujen hakutulosten määrän ja laadun perusteella seuraavasti:

- 5 – useampi suomenkielinen moniosainen oppikirjasarja
- 4 – suomenkielinen moniosainen oppikirjasarja
- 3 – yksi tai useampi suomenkielinen oppikirja
- 2 – englanninkielinen oppikirja ja suomenkielinen sanakirja tai kielioppi
- 1 – englanninkielinen moniviestin tai oppikirja
- 0 – ei oppikirjoja

Tulokset osoittavat seuraavaa:

- Ryhmään 5 kuuluvat *englanti, espanja, ranska, ruotsi ja saksa*.
- Ryhmään 4 kuuluvat *italia, kreikka, portugali, puola ja unkari*.
- Ryhmään 3 kuuluvat *bulgaria, hollanti, latvia, tanska, tšekki ja viro*.
- Ryhmään 2 kuuluvat *kroaatti, liettua ja romanian*.
- Ryhmään 1 kuuluu ainoastaan *sloveeni*, josta saatavilla on yksi englanninkielinen moniviestin.
- Ryhmään 0 kuuluvat *iiri, malta ja slovakki*.

Tämä osa tutkimuksesta tuotti sekä odotettuja että yllättäviä tuloksia. Ryhmän 5 kohdalla (*englanti, espanja, ranska, ruotsi ja saksa*) haut tuottivat odotetusti usean suomenkielisen oppikirjasarjan, joihin useimmissa tapauksissa on saatavana myös äänite. Tulos ei yllätä, koska mainitut kielet kuuluvat lukion kieltenopetuksen valikoimaan, ruotsi toisena kotimaisena kielenä ja englanti kansainvälisenä kielenä. Johdannossa mainitun Oulun aikuislukion kielitarjontaan sisältyy saksan kielen A- tai B3-oppimäärä ja muiden kielten B3-oppimäärä (Oulun kaupunki 2019b, viitattu 30.7.2019). Johdannon mukaisesti tutkimuksen hypoteesit perustuvat tämän ryhmän kielten kohdalla juuri lukion opetussuunnitelmaan.

Ryhmän 4 (*italia, kreikka, portugali, puola ja unkari*) tulokset yllättivät kumpaankin suuntaan. *Italian* kielen odotin kuuluvat ryhmään 5 (useampi suomenkielinen moniosainen kirjasarja). *Kreikan* ja *portugalin* kielen kohdalla tulos oli odotetun kaltainen, koska olin aikaisemmin nähnyt televisiossa näiden kielten opetusohjelmia ja kirjastoissa suomenkielisiä oppikirjoja. Huomattakoon myös, että

kolme edellä mainittua kieltä ovat indoeurooppalaisia kieliä ja matkailun kannalta merkittäviä. *Unkarin* kielen kaksiosainen oppikirjasarja *Unkaria helposti* oli minulle ennestään tuttu eikä siksi yllättänyt. Huomattakoon myös johdannossa mainittu suomen ja unkarin kielen sukulaisuus. Sen sijaan yllättävää oli yllättävää löytää puolan kieleen kaksiosainen suomenkielinen kirjasarja *Po prostu*.

Ryhmän 3 (*bulgaria, hollanti, latvia, tanska, tšekki ja viro*) erottaa ryhmästä 4 ainoastaan se, että kirjasarjan sijasta on kyse yksittäisteoksesta. Molemmissa ryhmissä tukikieli on suomi. Bulgarian ja hollannin kielen kohdalla tulos oli yllätys, koska odotin löytyvän vain englanninkielisiä oppikirjoja. Latvian oppikirja *Laipni lūdzam* oli minulle ennestään tuttu. Tanskan ja tšekin kuuluminen tähän ryhmään yllätti niin ikään positiivisesti, samasta syystä kuin bulgarian ja hollannin. Viron odotin kuuluvan ryhmään 4, eli odotin löytäväni ainakin yhden suomenkielisen kirjasarjan. Tämä hypoteesi perustuu suomen ja viron kielen lähisukulaisuuteen.

Ryhmän 2 kohdalla (*kroaatti, liettua ja romanian*) suomenkielisen oppikirjan puuttuminen ei yllättänyt. Mainitut kielet ovat indoeurooppalaisia kieliä eivätkä siis sukua suomen kielelle. Ne eivät myöskään kuulu lukion kielivalikoimaan. Odotin myös bulgarian, hollannin, tanskan ja tšekin kuuluvan tähän ryhmään. Positiivista on se, että englanninkielisen oppikirjan lisäksi näihin kieliin on saatavilla suomenkielinen sanakirja, ja romanian kieleen jopa kielioppi. Tämä on korvaamaton apu, jos oppikirjan opetuksessa käytetty kieli (tukikieli) on englanti. Englanninkielinen oppikirja peilaa opiskeltavan kielen rakenteita verrattuna englannin kieleen, jossa persoona- ja sijapäätteitä ei juuri ole (paitsi yksikön kolmannen persoonan -s ja genetiivin 's). Suomenkielisin selityksin varustettu sanakirja tai kielioppi peilaa opiskeltavan kielen rakenteita suomenkielisen opiskelijan näkökulmasta jättäen pois suomenkieliselle käyttäjälle tarpeettomat selitykset. Slaavilaisissa (kroaatti) ja balttilaisissa (liettua) kielissä on sekä persoona- että sijapäätteet, romaniassa persoonapäätteet.

Ryhmän 1 (*sloveeni*) erottaa edellisestä ryhmästä suomenkielisen sanakirjan tai kielioppikirjan puuttuminen valikoimasta. Saatu hakutulos *Colloquial Slovene: A complete language course* kuuluu laajaan ja kattavaan Colloquial-sarjaan, jonka kustantaja on Routledge. Tässä vaiheessa tehty tarkistushaku Outi-kirjastojen Koha-tietokannasta vahvistaa, että suomi–sloveeni-sanakirjaa ei ole saatavilla kirjastossa. Olisin toivonut sloveenin kuuluvan ryhmään 2.

Ryhmän 0 kielten kohdalla (*iiri, malta ja slovakki*) tulos ei juuri yllättänyt. Iiri kuuluu kelttiläisiin kieliin, joista tiedetään muutenkin hyvin vähän, ja myös malta jää indoeurooppalaisen kielikunnan ulko-

puolelle. Tutkimuksessa ei kartoitettu englanninkielisten sanakirjojen tarjontaa. Selvää on kuitenkin, että pelkän sanakirjan avulla kielen rakenteiden opiskelu ei ole mahdollista eikä mielekästä. Slovakian kielen olisin kuitenkin odottanut kuuluvan ryhmään 1 tai 2.

6 POHDINTA

Kielten oppimateriaalin tarjonta Oulun kaupunginkirjastossa opinnäytetyön otsikon mukaisella rajauksella osoittautui mielenkiintoiseksi tutkimusaiheeksi, mukaan lukien sekä tiedonhaut että tutkimustulokset. Samalla opinnäytetyön laatimisesta muodostui erinomainen oppimisprosessi, mikä on yksi opinnäytetyön tarkoitus. Tässä luvussa käsitellään työn tuloksena saatuja oivalluksia ja pohdintakysymyksiä.

Painettujen julkaisujen tarve on ilmeinen, ja samoin niiden vahvuudet verrattuna digitaalisiin julkaisuihin: selaamisen helppous, mahdollisuus tehdä alleviivauksia ja muita merkintöjä, riippumattomuus laitteista sekä itsenäinen esteettinen arvo. Digitalisaatio herättää ajatuksia kirjastoalan koulutuksen ja itse kirjastojen tarpeellisuudesta. Kun yhä suurempi osa informaatiosta, erityisesti audiovisuaalisesta, liikkuu sähköisesti tietoverkoissa ja on siten nopeasti verkon käyttäjien saatavilla, on ilahduttavaa huomata, kuinka paljon Oulun kaupunginkirjasto on panostanut edelleen painettujen julkaisujen hankintaan. Oppimateriaalin saatavuus ei myöskään rajoitu lukion kielivalikoimaan kuuluviin kieliin, vaan saatavilla oli tutkimusajankohtana oppikirjoja kaikkiin EU:n virallisiin kieliin kaikkein harvinaisimpia kieliä lukuun ottamatta. Tämä ei ole sattumaa vaan osoitus ammattitaitoisesta kokoelmatyöstä.

Yllättävää oli myös suomenkielisten oppikirjojen kattava kielivalikoima. Tässä kohdassa on hyvä pohtia, mihin tukikieleen kohdistuvat subjektiiviset odotukset perustuivat. Suurin subjektiivinen syy lienee 1900-luvun loppupuolella näyttävästi markkinoidut Linguaphone-kurssit, joita Oulun kaupunginkirjaston kokoelmassa oli 1990-luvulla saatavilla lukuisiin eri kieliin, esimerkkeinä mainittakoon arabia, japani ja korea. Useimmat kurssit koostuivat 3–4 kirjasta ja noin 6–9 C-kasetista. Uusimmat painokset olivat tuolloin kalliita, ja kirjastoissa oli lähinnä 1970-luvun painoksia. *Tekstikirja* sisälsi kurssin oppitunnit eli kertovat tekstit ja keskustelut kohdekielellä, ja käsikirja sisälsi selitykset, kapalekohtaiset ja aakkoselliset sanastot sekä kielioppiliitteet tukikielellä. Harjoituskirja sisälsi vanhemmissa painoksissa kirjoitusharjoitukset, uusimmissa painoksissa puheharjoitukset, jolloin kirjoitusharjoitukset sisältyivät tekstikirjaan. Koko materiaali oli pakattu kätevään salkkua muistuttavaan koteloon. Tuolloin Linguaphone-kurssit olivat kieliopillisesti erittäin kattavia. Niissä käsiteltiin lähes kaikki yleispuhekielen rakenteet. Suomenkieliset oppikirjat olivat kuitenkin saatavilla englan-

nin, ruotsin, saksan, ranskan, espanjan, italian ja venäjän kielen kursseihin. Muiden kielten kursseissa tukikielenä oli englanti. Tukikieltä koskevat odotukseni opinnäytetyössä perustuivat osittain tähän.

Pohdintaa herättää myös kieltenopetuksen ja -opiskelun painotus ja siinä tapahtunut muutos. Tutkimuksen ulkopuolelle rajatut painetut kielten oppimateriaalit, suurimpana ryhmänä erilaiset matkailijoille suunnatut itseopiskelumateriaalit, ovat kasvattaneet suosiotaan. Mielestäni ne ovat yhtä tärkeitä kuin valikoimaluetteloon valitut aineistot. Matkailija tarvitsee ensisijaisesti matkailutilanteisiin liittyvää sanastoa ja avainlauseita tai lauserunkoja, joita hän voi itse täydentää annetuilla sanoilla. Mielestäni pääpainon tuleekin tällöin olla viestintätilanteissa, ja kieliopillinen sisältö voidaan rajata kaikkein keskeisimpään. Jo 1980-luvulla oli saatavilla esimerkiksi Berlitzin kustantamia "matkatulkkeja", jotka koostuivat kussakin tilanteessa tarvittavista avainlauseista ja sanastoista. Kirjat olivat taskukokoisia, ja niiden sivut oli värikoodattu aihepiireittäin. Joihinkin niistä oli saatavilla myös äänite. Myös Linguaphonen oppimateriaaleissa on tapahtunut huomattava muutos 1990-luvulta 2010-luvulle tultaessa. Taivutusmuotojen opettamisesta on luovuttu ja keskitytty juuri viestintätilanteisiin. Matkailijoille uudet painokset soveltuvat erinomaisesti mutta eivät kielen rakenteiden opiskeluun eli niin sanottuun vakavaan opiskeluun. Siksi niitä ei kelpuutettu valikoimaluetteloon.

Lainaaajien ja muidenkin ihmisten syyt kielten opiskeluun ovat yksilöllisiä, esimerkiksi työ- ja liike-elämän tarpeet tai henkilökohtainen kiinnostus kieliä kohtaan. Yleisen kirjaston tehtävänä on paitsi välittää luotettavaa tietoa, myös tarjota elämyksiä, ja harrastusluonteinen kielten opiskelu on yksi tapa hankkia niitä.

Usein kuulee jonkun väittävän, että englannin kielen avulla olisi mahdollista tulla toimeen kaikkialla Euroopassa, ja samalla kuulee ihmeteltävän, miksi muita kieliä tulisi opiskella. Kieli on kuitenkin osa kulttuuria, ja monissa kulttuureissa esimerkiksi liike-elämässä menestyminen edellyttää henkilökohtaisten suhteiden luomista ja sitä kautta luottamusta puolin ja toisin. Tähän tarvitaan ainakin auttavaa paikallisen kielen taitoa. Myös monet matkailijat ovat kertoneet kohdanneensa kielimuurin esimerkiksi Välimeren maissa ja Unkarissa yrittäessään kommunikoida englanniksi. Yksi merkittävä syy on se, että monissa maissa televisiosta kuulee vain paikallista kieltä, koska ulkomaiset elokuvat ja sarjat dubataan, toisin kuin Suomessa. Paikalliset asukkaat ovat siis voineet unohtaa sen, mitä ovat oppineet englannin kielestä koulussa, tai he ovat voineet opiskella sen sijasta esimerkiksi ranskaa tai saksaa. Lisäksi paikallista kieltä auttavastikin puhuva matkailija saa usein pa-

rempaa palvelua ja kohtelua kuin kieltä taitamaton. Opinnäytetyön tuotoksena syntynyt valikoimaluettelo osoittaa, että Oulun kaupunginkirjaston kokoelmatyössä edellä esitetyt seikat on ymmärretty ja huomioitu. Haasteita asettaa kuntien yleinen taloudellinen tilanne, ja mielestäni kirjastokimppojen, kuten Outi-kirjastojen, perustaminen on tähän erinomainen ratkaisu.

Opinnäytetyötä voivat hyödyntää kielten itseopiskelijat sekä Outi-kirjastojen työntekijät oppimateriaalin hakemisessa ja kirjavinkkauksissa. Lisäksi sitä voidaan hyödyntää kokoelmatyössä vertailemalla eri kielten oppimateriaalin saatavuutta ja hankkimalla oppimateriaalia niihin kieliin, joihin sitä ei tehtyjen hakujen avulla löytynyt. Yksi yleisten kirjastojen tehtävistä on ehkäistä kansalaisten eriarvoisuutta ja eriarvoistumista tarjoamalla laadukkaat aineistot lainaajien käyttöön maksutta. Käyttämällä yleisten kirjastojen palveluja voimme pyrkiä varmistamaan myös niiden jatkumisen.

LÄHTEET

Anhava, J. 1998. Maailman kielet ja kielikunnat. Tampere: Gaudeamus.

Euroopan unioni 2018. Kielipolitiikka. Viitattu 20.11.2018, https://europa.eu/european-union/abouteuropa/language-policy_fi.

European Union 2018a. Language Policy. Viitattu 20.11.2018, https://europa.eu/european-union/abouteuropa/language-policy_en.

European Union 2018b. Multilingualism. Viitattu 20.11.2018, https://europa.eu/european-union/topics/multilingualism_en.

Finna 2018. Mikä Finna on? Viitattu 20.11.2018, <https://www.finna.fi/Content/organisations>.

Finna 2019. Outi-kirjastot. Viitattu 11.12.2019, <https://outi.finna.fi/Content/info>.

Forsman, M. 1985. Savitaulusta tietokoneeseen. Helsinki: Kirjastopalvelu Oy.

jkorpela.fi. Viitattu 10.11.2019, <http://jkorpela.fi/iso9.html8>.

Kansalliskirjasto 2019. Marc 21 -formaatti. Viitattu 10.1.2019, marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/000.htm.

Kielitoimiston sanakirja. Oppimateriaali. Haettu 4.12.2018, <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>.

Kiwi.fi 2019. Ohjeet. Viitattu 24.11.2019, <https://www.kiwi.fi/display/Asiasanastotjaontologia/YKL+Ohjeet>.

Möttönen, E. 2010. Outi-kirjastojen kielikurssiaineistojen arviointi ja uudistaminen. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Oulun ammattikorkeakoulu 2019. Käynnissä olevat kotimaiset hankkeet. Viitattu 10.11.2019, http://www.oamk.fi/hankkeet/kotimaiset_kaynnissa/?hanke_id=1977.

Oulun kaupunki 2018a. Oulun kirjastot. Viitattu 20.11.2018, <https://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/kirjastot>.

Oulun kaupunki 2018b. Kirjastoautot. Viitattu 20.11.2018, <https://www.ouka.fi/oulu/kirjasto/kirjastoautot>.

Oulun kaupunki 2019a. Oulu 2026. Viitattu 28.4.2019, <https://www.ouka.fi/oulu2026>.

Oulun kaupunki 2019b. Aikuisten lukiokoulutus. Opetussuunnitelma 2016. Viitattu 30.7.2019, https://www.ouka.fi/documents/317762/795338/Aikuisten+lukiokoulutuksen+opetussuunnitelma+2016_Oulun+aikuislukio+02102018.pdf/12059ce8-eb31-4901-98a4-06d4ce765d41.

Kuvakaappaus sivulta <https://finto.fi/ykl/fi/page/88>,

YKL-luokitusjärjestelmän luokka 88, *suomalais-ugrilaiset kielet*:

Kuvakaappaus sivulta <https://finto.fi/ykl/fi/page/89.8>,

YKL-luokitusjärjestelmän luokka 89, *indoeurooppalaiset kielet ja muut kielet*:

Aakkosellinen	Hierarkia
-87	KIELITIEDE
-88	SUOMALAIS-UGRILAISET KIELET
-89	INDOEUROOPPALAISET KIELET. MUUT KIELET
-89.3	Pohjoismaiset kielet
-89.31	Ruotsin kieli
-89.32	Norjan kieli
-89.33	Tanskan kieli
-89.34	Islannin kieli
-89.35	Fäärin kieli
-89.4	Germaanisets kielet
-89.5	Englannin kieli
-89.6	Romaanisets kielet
-89.61	Ranskan kieli
-89.62	Italian kieli
-89.63	Espanjan kieli
-89.64	Portugalin kieli
-89.65	Romanian kieli
-89.67	Muut romaanisets kielet
-89.7	Slaavilaisets ja balttilaisets kielet
-89.71	Venäjän kieli
-89.72	Ukrainan kieli. Valkovenäjän kieli
-89.73	Puolan kieli
-89.74	Tsekin kieli
-89.75	Slovakin kieli
-89.76	Eteläslaavilaisets kielet
-89.78	Balttilaisets kielet
-89.8	Muut indoeurooppalaisets kielet
-89.81	Kreikan kieli
-89.82	Latinan kieli
-89.83	Indoiraanisets kielet
-89.84	Albanian kieli
-89.88	Kelttilaisets kielet

4 **89.9 Muut kielet**

- 89.91 Uralilaiset kielet. Altailaiset kielet
- 89.92 Seemiläiset kielet
- 89.93 Haamilaiset kielet. Somalin kieli
- 89.94 Tiibetiläis-burmalaiset kielet
- 89.95 Japanin kieli. Korean kieli
- 89.96 Afrikan kielet
- 89.98 Eskimokielet. Intiaanikielet
- 89.99 Muut ei-indoeurooppalaiset kielet

Outi-kirjastot 2018a. Tarkennettu haku. Haettu 30.10.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FBook%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FSound%2F%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikirjat%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=%22suomen+kieli%22&type0%5B%5D=Subject&sort=author.

Outi-kirjastot 2018b. Tarkennettu haku. Haettu 30.10.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikirjat%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=suomen+kieli&lookfor0%5B%5D=finnish&type0%5B%5D=AllFields&type0%5B%5D=AllFields.

Outi-kirjastot 2018c. Tarkennettu haku. Haettu 20.11.2018, <https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Elanguage%3A%22est%22&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=kielikurssit&lookfor0%5B%5D=88&type0%5B%5D=Subject&type0%5B%5D=Classification>.

Outi-kirjastot 2018d. Tarkennettu haku. Haettu 21.11.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=~building%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=~major_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=unkarin+kieli&type0%5B%5D=AllFields#outi.1323337

Outi-kirjastot 2018e. Viitattu 21.11.2018, <https://outi.finna.fi/Record/outi.777568>.

Outi-kirjastot 2018f. Tarkennettu haku. Haettu 21.11.2018, <https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%221%2FBook%2FBook%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%221%2FSound%2FCD%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%221%2FSound%2FNonmusicalCD%2F%22&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22>

ding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Elangu-
age%3A%22swe%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=kielikurssit&look-
for0%5B%5D=89&type0%5B%5D=Subject&type0%5B%5D=AllFields.

Outi-kirjastot 2018g. Tarkennettu haku. Haettu 22.12.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Kielikurssit%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikirjat%22&lookfor=englannin+kieli&type=AllFields.

Outi-kirjastot 2018h. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, <https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Elanguage%3A%22nld%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=hollannin+kieli&type0%5B%5D=AllFields>.

Outi-kirjastot 2018i. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikirjat%22&lookfor=saksan+kieli&type=AllFields#outi.1951795.

Outi-kirjastot 2018j. Viitattu 22.11.2018, <https://outi.finna.fi/Record/outi.1938713>.

Outi-kirjastot 2018k. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikirjat%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=ranskan+kieli&type0%5B%5D=Subject.

Outi-kirjastot 2018l. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Emajor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikirjat%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Kielikurssit%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=italian+kieli&type0%5B%5D=AllFields.

Outi-kirjastot 2018m. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, [https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikir-
jat%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Kielikurs-
sit%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=espan-
jan+kieli&type0%5B%5D=Subject](https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Oppikir-
jat%22&filter%5B%5D=%7Egenre_facet%3A%22Kielikurs-
sit%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=espan-
jan+kieli&type0%5B%5D=Subject).

Outi-kirjastot 2018n. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, [https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&filter%5B%5D=%7Efor-
mat%3A%220%2FBook%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FOther%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FSound%2F%22&filter%5B%5D=%7Elangu-
age%3A%22por%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=portuga-
lin+kieli&type0%5B%5D=AllFields&page=2](https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&filter%5B%5D=%7Efor-
mat%3A%220%2FBook%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FOther%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FSound%2F%22&filter%5B%5D=%7Elangu-
age%3A%22por%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=portuga-
lin+kieli&type0%5B%5D=AllFields&page=2).

Outi-kirjastot 2018o. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, [https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&look-
for0%5B%5D=romanian+kieli&type0%5B%5D=AllFields](https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&look-
for0%5B%5D=romanian+kieli&type0%5B%5D=AllFields).

Outi-kirjastot 2018p. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, [https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&look-
for0%5B%5D=puolan+kieli&type0%5B%5D=Subject](https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Ema-
jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&look-
for0%5B%5D=puolan+kieli&type0%5B%5D=Subject).

Outi-kirjastot 2018q. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, [https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=89.74&type0%5B%5D=Classifi-
cation&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22](https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=89.74&type0%5B%5D=Classifi-
cation&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22)

Outi-kirjastot 2018r. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, [https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Elangu-
age%3A%22slk%22&filter%5B%5D=%7Elanguage%3A%22eng%22&filter%5B%5D=%7Ema-](https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Elangu-
age%3A%22slk%22&filter%5B%5D=%7Elanguage%3A%22eng%22&filter%5B%5D=%7Ema-)

jor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&filter%5B%5D=%7Elangu-
age%3A%22fin%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=slova-
kin+kieli&type0%5B%5D=AllFields

Outi-kirjastot 2018s. Tarkennettu haku. Haettu 22.11.2018, <https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=bulgarian+kieli&type0%5B%5D=Subject&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22>

Outi-kirjastot 2018t. Tarkennettu haku. Haettu 4.12.2018, <https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=tanskan+kieli&type0%5B%5D=Subject&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22>.

Outi-kirjastot 2019a. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?sort=title&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&lookfor=sloveen+kieli&type=AllFields>.

Outi-kirjastot 2019b. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?lookfor=slovene&type=AllFields&limit=20&sort=title>.

Outi-kirjastot 2019c. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, https://outi.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Emajor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&dfApplied=1&lookfor=kroat%2A&type=AllFields.

Outi-kirjastot 2019d. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%221%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%220%2FBook%2F%22&lookfor=croat%2A&type=AllFields&page=2>.

Outi-kirjastot 2019e. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%220%2FOuti%2F%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=%22latvian+kieli%22&type0%5B%5D=AllFields>.

Outi-kirjastot 2019f. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=%22lietuan+kieli%22&type0%5B%5D=AllFields#outi.657873>.

Outi-kirjastot 2019g. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?sort=relevance&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=iirin+kieli&type0%5B%5D=AllFields&lookfor0%5B%5D=&type0%5B%5D=AllFields&join=AND&limit=20>.

Outi-kirjastot 2019h. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?sort=relevance&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=irish+language&type0%5B%5D=AllFields&lookfor0%5B%5D=&type0%5B%5D=AllFields&join=AND&limit=20>.

Outi-kirjastot 2019i. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, https://outi.finna.fi/Search/Results?page=2&filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%22%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Emajor_genre_str_mv%3A%22non-fiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=kreikan+kieli&type0%5B%5D=AllFields.

Outi-kirjastot 2019j. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, https://outi.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=%7Ebuilding%3A%22%2FOuti%2FOU%2F%22&filter%5B%5D=%7Emajor_genre_str_mv%3A%22nonfiction%22&join=AND&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=maltese&type0%5B%5D=AllFields.

Outi-kirjastot 2019k. Tarkennettu haku. Haettu 5.1.2019, <https://outi.finna.fi/Search/Results?sort=relevance&bool0%5B%5D=AND&lookfor0%5B%5D=maltan+kieli&type0%5B%5D=AllFields&lookfor0%5B%5D=&type0%5B%5D=AllFields&join=AND&limit=20>.